

Má to smysl. Tříd'te odpad!

PROJEKT “DĚTI DĚTEM aneb S ODPADY HRAVĚ”

INFORMACE PRO PEDAGOGY A ŽÁKY MŠ

Vážení pedagogové,

přinášíme Vám podrobný popis projektu “Děti dětem aneb S odpady hravě” (dále jen projektu). Jedná se o ojedinělý projekt, který je založen na spolupráci rozdílných věkových skupin. V předešlých týdnech Vaši MŠ kontaktovali žáci ze ZŠ, ve které se s největší pravděpodobností z Vašich předškoláků stanou prvňáčci. Žáci této ZŠ povedou na Vaši MŠ zážitkovou lekci na téma třídění odpadu.

Projekt se v této době uskutečňuje na Vaši škole a dalších desítkách MŠ ve středočeském kraji. Zatím se jedná o projekt pilotní, jehož výsledky budou na konci tohoto školního roku zpracovány a podle nich se uskuteční celoroční projekt, do kterého se zapojí více MŠ a ZŠ v celé ČR.

V dalším textu se dozvíte vše o průběhu, výstupech i soutěži projektu pro žáky Vaši MŠ. Celý tento informační materiál i s odkazy najdete zde: www.jaktridit.cz/detidetem.

V případě nejasností jsou Vám k dispozici v závěru uvedené kontakty.

V případě nejasností ohledně problematiky třídění odpadu najdete informace zde: www.jaktridit.cz.

základní informace

Cíl projektu

Formou spolupráce rozdílných věkových skupin přiblížit problematiku třídění odpadu.

Cílová skupina

Žáci posledního ročníku MŠ (můžete zvolit i mladší žáky).

Začátek a ukončení Projektu

Projekt byl zahájen v únoru 2011 přípravnou fází. Potrvá do 10. června 2011, kdy proběhne jeho závěrečné hodnocení.

Průběh Projektu

V období do června 2011 navštíví žáci ZŠ dvakrát Vaši MŠ. Obě návštěvy nemusí uskutečnit stejná třída ZŠ. Není podmínkou, aby žáci ZŠ navštívili totéž oddělení vaší MŠ. Záleží na Vás. Žáci ZŠ povedou s vašimi dětmi zážitkovou vyučovací lekci - zahrají si s dětmi hru s použitím potištěných triček - návod hry uveden dále. Žáci ZŠ vám přinesou pracovní listy. Mohou je s dětmi vyplnit na konci lekce nebo je s dětmi vyplňte v dalších dnech. Listy slouží též jako předmět soutěže pro vaši MŠ - bližší informace dále.

Motivace dětí MŠ

Seznamte děti s projektem - nejlépe formou rozhovoru a hry. Vhodným způsobem jistě bude vycházka do okolí MŠ a objevení barevných kontejnerů. Dále stačí rozhovor či jednoduchá hra na téma třídění odpadu. Připravte děti na to, že přijdou jejich “starší kamarádi” a zahrají si s nimi zábavné hry.

V rámci projektu proběhne i soutěž kolektivů MŠ. Informace o soutěži jsou uvedeny dále.

první lekce na MŠ

Provedení projektu

PRVNÍ PROVEDENÍ LEKCE - první návštěva MŠ

Před návštěvou žáků ze ZŠ a provedením zážitkové lekce krátce pohovořte s dětmi na téma třídění odpadu. Můžete použít informací uvedených zde: www.jaktridit.cz.

Pomozte žákům ZŠ při vedení lekce. I na Vás záleží její úspěšné provedení.

Průběh zážitkové lekce

▷ **Úvod**

- lekci zahájí pedagog z MŠ, měl by představit “hosty” a říct, o co půjde
- lekci vede pedagog MŠ nebo ZŠ nebo schopný žák

▷ **Průběh lekce**

- pedagog nebo žák ZŠ rozdá dětem trička a společně si vysvětlí obrázky na nich; při první hře mohou mít trička s kontejnery žáci ZŠ (trička mají viditelně přiložena na hrudi)
- pedagog vysvětlí dětem z MŠ způsob hry
- každý žák ZŠ (nebo dvojice - podle počtu žáků) se ujme jednoho předškoláka a hraje s ním
- hru je dobré zahrát několikrát, až pak v dalších variantách (varianty je třeba zvolit podle reakcí, schopností a zájmu dětí)
- předání pracovních listů, případně jejich vyplnění

▷ **Závěr lekce**

- kratičké shrnutí a rozloučení s dětmi
- trička zůstanou dětem v MŠ pro další návštěvu
- pedagogové MŠ mohou trička využívat samostatně při své práci s dětmi

---

navazující činnost

Navazující činnost

Co nejdříve po provedení lekce, v následujících dnech, věnujte určitý prostor pro dané téma. Zopakujte s dětmi základní znalosti, ještě lépe je zahrát si s nimi některou z her s použitím triček. Doplňte pracovní listy, které přinesli žáci ZŠ. Doporučujeme pracovní listy okopírovat, aby mohlo pracovat více dětí najednou. Vyberte několik z nich a pošlete je do soutěže - informace najdete dále.

Pracovní listy ve více variantách najdete zde: www.jaktridit.cz/detidetem nebo si o ně napište.

---

druhá lekce na MŠ

DRUHÉ PROVEDENÍ LEKCE - druhá návštěva MŠ

(může být provedena u jiné třídy MŠ)

Průběh i navazující činnost jsou stejné jako u první lekce. Provedení hry u stejné skupiny dětí v MŠ není na závalu. Naopak mohou žáci ZŠ využít své zkušenosti a mohou zařadit další, případně složitější varianty hry.

---

soutěž kolektivů MŠ

Soutěž projektu

Všechny zúčastněné třídní kolektivy MŠ jsou automaticky zařazeny do soutěže. Pro boj o ceny je však třeba splnit do 10. 6. 2011 jednoduché kritérium soutěže.

Jeden vítězný kolektiv MŠ získá kolektivní cenu a drobný předmět pro každého účastníka soutěže.

---

hodnotící kritéria a složky

Hodnotící kritéria a složky soutěže

Pro boj o ceny je třeba zpracovat níže uvedené podklady.

Pracovní listy

Žáci ZŠ vám přinesli dva pracovní listy. Tyto listy můžete okopírovat, aby mohlo pracovat najednou více dětí nebo rozdělit práci mezi děti tak, aby každé splnilo jeden úkol z pracovního listu. Máte-li přístup k internetu, pracovní listy najdete zde: www.jaktridit.cz/detidetem.

Fotografie a obrázky

Máte-li možnost, pořiďte ze zážitkové lekce s žáky ZŠ fotografie. Nebo se s žáky ZŠ domluvte

na poskytnutí jimi pořízených fotografií. Nemusíte používat fotoaparát, stačí s dětmi nakreslit obrázky související s lekcí či tématem třídění odpadu.

Jak na to

Po provedení první lekce ve vaší MŠ doplňte pracovní listy, nakreslete s dětmi obrázky nebo pořídte fotografie. Pro možnost zařazení do soutěže a předání ceny vložte do obálky list s těmito informacemi:

název a adresa MŠ
počet dětí ve třídě která se zúčastnila zážitkové lekce
jméno pedagoga
datum provedení lekce

Vše pak v obálce pošlete na adresu:

EKO-KOM a. s.
PROJEKT "DĚTI DĚTEM"
Na Pankráci 14
140 21 Praha 4

Po provedení druhé lekce ve vaší MŠ postupujte stejně. Nové pracovní listy najdete zde: www.jaktridit.cz/detidetem. Jestliže nemáte přístup na internet, můžete si o ně napsat na uvedenou adresu nebo požádat žáky ZŠ o stažení dokumentů z internetu.

Jestliže se druhé lekce účastní jiná třída vaší MŠ, uveďte tento fakt k informacím do odesílané obálky. Obálky se soutěžním materiálem odešlete nejpozději 10. 6. 2011, kdy bude soutěž projektu ukončena. Doporučujeme materiály do soutěže odesílat co nejdříve po provedení zážitkové lekce.

---

vyhodnocení soutěže

Hodnocení soutěže

Hodnocení soutěže a vítěze najdete zde: www.jaktridit.cz/detidetem.

Vítězný kolektiv bude upozorněn mailem.

---

závěr projektu

A co dál...

Doufáme, že Vás i Vaše žáky téma třídění odpadu nadchlo a pevně věříme, že se nebudete bránit naší další spolupráci. Rádi bychom na tento projekt navázali další zábavnou herní činností. Jistě přinese užitek Vám a hlavně dětem, a to nejen v oblasti environmentální výchovy. Přispěje ke zvýšení kompetencí žáků v dané oblasti a vzhledem k účasti různých věkových skupin i kompetencí sociálních.

Budeme rádi, když trička používaná při zážitkových lekcích, budete i nadále pro svou činnost s dětmi využívat. Proto je přijměte jako poděkování a ocenění za Vaši účast v projektu. Stejně jsou Vám k dispozici uváděné internetové stránky a dokumenty ke stažení (např. pracovní listy).

Oceníme Vaše zkušenosti z projektu. Přivítáme informace od Vás ohledně jeho uskutečnění a nápadů, jak spolupráci obou věkových skupin rozšířit a podpořit. Vaše zkušenosti, nápady, návrhy a připomínky nám můžete psát na uvedené kontakty. Díky Vaším zkušenostem se projekt uskuteční v brzké době ve větší míře na území celé ČR.

Děkujeme za Vaši účast a těšíme se na další spolupráci.

za společnost
EKO-KOM a.s.
Petr Kuhn
projektový manažer

---

kontakty

www.jaktridit.cz

www.jaktridit.cz/detidetem

tonda@ekokom.cz

popis potisku

Popis obrázků na tričkách a druh odpadu

1. žlutý kontejner - plasty
2. pet-lahev - plasty
3. dva obaly od kosmetiky (šampon a sprchový gel) - plasty
4. žlutá konev - plasty
5. krabička od žvýkaček - plasty
6. kelímek od jogurtu - plasty
7. modrý kontejner - papír
8. krabice od bot - papír
9. časopisy - papír
10. sešity - papír
11. krabice od müsli - papír
12. kulatá krabička od bramborových lupínků - papír
13. zelený kontejner - sklo
14. sklenička od přesnídávky - sklo
15. sklenička na pití - sklo
16. skleněný hrnek - sklo
17. sklenice od kečupu - sklo
18. sklenice od vína - sklo
19. oranžový kontejner - nápojový karton
20. obal od mléka - nápojový karton
21. obal od džusu - nápojový karton
22. obal od pitíčka s brčkem - nápojový karton
23. obal od malého džusu - nápojový karton
24. obal od šlehačky - nápojový karton

Návod hry

Ke hře je třeba všech 24ks potištěných triček. Jedná se o 20x tričko s obrázky obalů-odpadů daných 4 komodit tříděného odpadu (papír, plasty, sklo a nápojový karton) a 4x tričko s obrázky kontejnerů daného tříděného odpadu.

Hráči si mezi sebou rozdělí trička. Jestliže je žáků více, pracují ve dvojicích či skupinách. Vedoucí hry tričko nemá, je jím pedagog nebo jeden z žáků. Trička si oblékají pouze hráči z MŠ, hráči ze ZŠ je mají pouze přiložena k hrudníku.

Variant hry je mnoho a jistě není třeba hrát všechny. Některé jsou pro starší nebo zkušenější hráče. Vždy zvolte variantu, která nejlépe odpovídá schopnostem dětí a daným podmínkám.

Další varianty hry a použití hracích triček budou přibývat na uvedených webových stránkách.

Variety hry

1. Sem patřím

Žáci s kontejnerem na tričku se rozmístí po celé třídě tak, aby je ostatní dobře viděli. Ostatní hráči stojí ve skupince, každý ví, co obrázek na jeho tričku představuje. Na povel vedoucího hry si každý žák s obrázkem obalu vybere správný kontejner, do kterého “jeho” použitý obal patří. Přiběhne ke kontejneru a sedne si na zem nebo do dřepu.

Žák s kontejnerem na tričku zhodnotí (za pomoci vedoucího hry, pedagoga, žáků, apod.), jestli všichni správně odnesli svůj “odpad na tričku” do správného kontejneru. Jestliže zjistí, že někdo chyboval, společně odhalí a zdůvodní chybu.

Pro zatraktivnění hry je vhodná personifikace. Po rozdání triček vyzve vedoucí hry žáky, aby řekli, koho představují. Např. tímto způsobem: Žák řekne: “Já jsem použitá pet lahev a patřím do žlutého kontejneru na plasty.” Personifikace je důležitá zejména pro děti v MŠ, žáci ZŠ si ji mohou vyzkoušet.

2. Hádanka

Žáci utvoří dvojice. Každá dvojice dostane jedno tričko. Jeden z dvojice si oblékne tričko aniž by se podíval na obrázek na něm (v MŠ pomůže s oblékáním žák ze ZŠ). Úkolem druhého z dvojice je odvést žáka s tričkem k odpovídajícímu kontejneru. Po té si role vymění s jiným tričkem. Žák s kontejnerem opět zhodnotí správnost umístění odpadu.

3. Volenka (hráči-kontejnery jsou žáci ZŠ nebo dospělí)

Žáci-kontejnery si sednou zády k sobě. Vždy promluví jeden a vyzve jednoho žáka-obal, aby k němu přišel.

Např.: Hráč-kontejner (sklo) řekne: “Chtěl bych ve svém kontejneru obal, do kterého se dává přesnídávka.” Na tato slova k němu přijde hráč-obal od přesnídávky. Další hráč-kontejner (plasty) může říci: “V žádném případě ve svém kontejneru nechci mít obal, do kterého se dává mléko. Jdi si, kam patříš.” Na tento povel hráč-obal nápojový karton mléko přiběhne k hráči-kontejner (nápojový karton).

4. Můj kontejner

Hráči-obaly sedí v hloučku, svoje obrázky znají, ale rukama přes hrud' je schovávají. Hráči-kontejnery sedí zády v řadě před nimi. Vedoucí hry chodí kolem hráčů-kontejnerů a říká dokola barvy kontejnerů: “Modrá, zelená, žlutá, oranžová...” Pak zvolá jednu barvu. Na tento povel se hráč-kontejner postaví a přiběhnou k němu všichni hráči-obaly, které do kontejneru patří. Hráč-kontejner a vedoucí hry zhodnotí správnost a vysvětlí případné nesprávné zařazení odpadu.

5. Kam ne/patřím?

Hráči-obaly se chytí za ruce a utvoří kolečko. Uprostřed jsou zády k sobě 4 hráči-kontejnery. Kolečko se točí a vedoucí hry tleská a říká dokola barvy kontejnerů. Pak jednu barvu zvolá (žlutá). Na to hráč-kontejner zvolané barvy (žlutá - plasty) vyběhne a dotkne se jednoho hráče s obalem z jeho kontejneru (např. pet-lahev) v kruhu. Hráč-kontejner se zařadí zpět doprostřed. Hráč běží vně kruhu a snaží se najít hráče-obal, který do “jeho” kontejneru nepatří. Vystrčí ho doprostřed kruhu a postaví se na jeho místo.

Vedoucí hry se zeptá hráčů: “Kam patří tento obal?” Po správném zařazení hráče-obal odvede jeho hráč-kontejner ven z kruhu. Hráč-kontejner se vrátí zpátky doprostřed. Hru lze obměnit i tak, že hráči nehledají toho, kdo do jejich kontejneru nepatří, ale toho, kdo tam patří. Toho pak rovnou odvede odpovídající kontejner mimo kruh.

6. Kdo jsem? (pro starší děti)

Hráči sedí v hloučku a svoje obrázky ukrývají před ostatními. Vybraný hráč popíše obrázek, tedy odpad, který má na tričku. Nejlépe tak, že představí ostatním, co se v obalu ukrývá, k čemu se to používá, kdo a kdy to používá, apod. Hráč, který uhádl, má bod. Odhalený hráč-obal odhalí obrázek na tričku, už ho neskrývá, ale dál hádá s ostatními.

Obměna hry - vybraný hráč obdobným způsobem popíše obrázek na tričku jiného hráče. Ten se v jeho popisu musí poznat nebo ho poznají ostatní hráči. Bod pak dostává hráč, který uhodl, o jaký obal jde.

7. S předměty

K této hře je třeba mít všechny obaly odpovídajícím obrázkům ve skutečné podobě. Vybraný hráč pak musí vybrat ze všech obalů ten, který představuje obrázek na jeho tričku. Hráči mohou hrát i ve dvojicích a hledat odpovídající obaly vzájemně jeden druhému.

8. Postřeh I.

Hráči vytvoří hada, drží se za ruce nebo za ramena a chodí po třídě. Vedoucí hry říká dokola barvy. Jednu barvu zvolá. Hráči-obaly i hráč-kontejner, kteří odpovídají dané barvě, najdou ve třídě předmět, který barvou odpovídá barvě kontejneru, do kterého patří.

9. Postřeh II. (zkušenější hráči)

Hráči vytvoří hada, drží se za ruce nebo za ramena a chodí po třídě. Vedoucí hry říká dokola barvy. Jednu barvu zvolá. Hráči-obaly i hráč-kontejner, kteří odpovídají dané barvě, najdou ve třídě předmět, který patří s nimi do stejného odpadu, do stejného kontejneru.

10. Sportovní

S dětmi v tričkách s obrázky lze hrát pohybové hry, kdy vedoucí hry vyzývá k jistému úkonu jednotlivce, dvojice nebo skupiny podle druhu obrázku. Např. hráč s obrázkem obalu ze žlutého kontejneru chytne za ruku hráče s obrázkem obalu z modrého kontejneru; hráči s obrázky ze zeleného kontejneru se chytí za ruce. Vybrané povely závisí na schopnostech dětí a možnostech prostoru.

